

Мр Добривоје Јовановић
Историјски архив Јагодина

ФОРМИРАЊЕ СРЕЗА КРАГУЈЕВАЧКОГ 1859. ГОДИНЕ

Решењем од 17. јуна 1859. године у окружју крагујевачком створен је нови срез под називом срез крагујевачки. Седиште овог среза било је у Крагујевцу. Ранији срезови у крагујевачком округу: Гружански, Лепенички и Јасенички задржали су исте називе, с тим што је седиште Гружанског среза у Книћу а Јасеничког среза у Врбици.

Дотадашњи Крагујевачки округ имао је 176 села, 10864 кућа и 13287 пореских глава, и то:

срез гружански - 81 село, 4263 кућа и 4814 пореских глава;

срез лепенички – 64 села, 4497 кућа и 5612 пореских глава;

срез јасенички – 31 село, 2104 кућа и 2861 пореску главу.

Новом поделом извршено је измештање неких села из појединих срезова.

1) Села Јагњило, Загорица и Маскар одузета су из среза јасеничког и придодата срезу лепеничком.

2) Село Брзан одузето је од среза лепеничког и додато срезу крагујевачком.

3) Село Лапово, које је било у срезу јасеничком у окружју смедеревском додељено је срезу лепеничком.

4) Село Воиковци одвојено је од среза јасеничког у окружју крагујевачком и додељено срезу качарском у окружју рудничком, а из среза качарског село Блажево додељено је срезу јасеничком у окружју крагујевачком.

По новој подели Крагујевачки округ имао је 176 села, 11714 кућа и 14032 пореске главе:

срез крагујевачки – 48 села, 2472 куће и 2927 пореских глава;

срез гружански – 61 село, 3337 кућа и 3785 пореских глава;

срез лепенички – 35 села, 2727 кућа и 3431 пореска глава; срез јасенички – 32 села, 2328 кућа и 3149 пореских глава;

Крагујевац – 850 кућа и 745 пореских глава.¹

¹ АС, НОЈ (Начелство окружја јагодинског), Ф XVII, р-6/1859.

СПИСАК
Села и Срезови Окружја Крагујевачког
(По превисоком решениу од 17 Јуниа 1859 год.)

број	Назив села	кућа	Пореске главе	Сати до среске канцеларије	Примедбе
	І Срез Крагујевачки (канцеларија у Крагујевцу)				
1	Десимировац	52	61	1	Узето од доскорашњег Среза Гружанског
2	Поскурица	37	51	1	„
3	Опорница	28	33	1	„
4	Церовац	51	68	1 ½	„
5	Драча	55	66	2	„
6	Прњавор Драчки	12	10	3	„
7	Дреновац	17	20	2	„
8	Дивостин	22	27	1 ½	„
9	Баљковац	51	51	1	„
10	Белошевац	60	60	1	„
11	Пчелице	34	34	1	„
12	Станови	22	22	1	„
13	Грошница	152	152	1 ½	„
14	Ердеч	24	20	1	„
15	Вињиште	35	39	1 ½	„
16	Голочело	36	35	2	„
17	Драгобраћа	41	36	1 ½	„
18	Ђури-село	18	13	2	„
19	Корићани	36	35	1	„
20	Горње Грбице	35	42	3	
21	Доње Грбице	80	109	2 ½	„
22	Шљивовац	34	48	2	„
23	Пајазитово	60	80	3	„
24	Теверич	23	27	½	Узето од доскорашњег Среза Лепеничког

25	Трмбас	42	36	½	„
26	Букоровац	42	58	1	„
27	Мечковац	30	34	¾	„
28	Маршић	73	88	1 ½	„
29	Јабучје	15	15	1 ½	„
30	Горње Комарице	59	76	2	„
31	Доње Комарице	74	60	3	„
32	Ботуње	69	89	2	„
33	Прњавор	21	26	2 ½	„
34	Корман	42	55	1 ½	„
35	Ресник	142	177	2	„
36	Пусто село	26	24	1 ½	„
37	Милатовац	17	23	2	„
38	Јовановац	80	96	1	„
39	Петровац	60	73	1	„
40	Цветојевац	63	72	1 ½	„
41	Лужница	106	155	2 ½	„
42	Ловци	71	83	3 ½	„
43	Стрижило	62	66	3 ½	„
44	Домуз-Поток	158	201	4	„
45	Жировница	76	96	3 ½	„
46	Кијево	48	63	3 ½	„
47	Доброводица	42	46	3 ½	„
48	Багрдан	66	76	4 ¼	„
Сума		2472	2927		

	II Срез Гружански (канцеларија у Книћу од Крагујевца 4 сата удаљена)	кућа	Пореске главе	Сати од среске канцелрије	Примедбе
1	Кнић	155	157	-	Био у срезу Гружанском
2	Грабовац	80	74	1	„
3	Драгушица	21	25	1	„
4	Честин	95	98	2	„
5	Липница	76	89	1	„
6	Балосава	56	61	2	„
7	Врбета	29	38	3	„
8	Стубањ	105	116	5	„
9	Угљарево	40	40	6	„
10	Лозна	42	46	7	„
11	Гледић	65	91	4	„
12	Годачица	110	117	4	„
13	Бајчетина	20	19	4	„

14	Дрлупа	24	28	4	„
15	Витковац	69	80	4	„
16	Печеноге	53	68	4 ½	„
17	Милаковц	44	54	4 ½	„
18	Бело Поље	33	43	4	„
19	Горња Врбава	36	38	4	„
20	Доња Врбава	42	64	4	„
21	Прњавор Враћевачки	18	19	4	„
22	Липовац	41	41	3	„
23	Добрача	65	77	4	„
24	Угљаревац	22	29	4	„
25	Рамаћа	70	99	4	„
26	Петропоље	54	61	4	„
27	Сибница	34	38	3	„
28	Закута	29	35	3	„
29	Лесковац	38	45	3	„
30	Губеревац	85	94	3 ½	„
31	Пајсевић	85	89	2	„
32	Претоке	124	145	1	„
33	Борач	70	71	1	„
34	Кусовац	19	19	½	„
35	Радмиловић	46	44	1	„
36	Забојница	67	79	1	„
37	Гривац	65	83	1 ½	„
38	Брњица	30	46	1	„
39	Суморовац	19	23	1	„
40	Гунцате	130	148	1 ½	„
41	Жуњ	38	44	1	„
42	Вучковица	75	80	1	„
43	Рашковићи	37	35	1	„
44	Љубић	35	44	1	„
45	Витановац	162	178	4	„
46	Милавчић	34	37	4	„
47	Баре	56	70	4	„
48	Љуљаци	50	56	3	„
49	Брестовац	26	26	3	„
50	Коњуша	32	40	3	„
51	Опланић	42	45	2	„
52	Бечевица	52	50	2	„
53	Топоница	40	49	2	„
54	Кутлово	39	46	2 ½	„
55	Кикојевац	31	32	3	„
56	Рогојевац	40	50	2	„
57	Раваница	58	66	5	„
58	Чукојевац	85	93	5	„

59	Лешево	25	30	5	„
60	Мала Врбица	39	54	3	из среза Јасеничког
61	Велики Шењ	27	29	3	„

С у м а 3337 3785

	III Срез Лепенички² (канцеларија у Рачи од Крагујевца 6 сати удаљена))	кућа	Пореске главе	Сати од среске канцеларије	Примедбе
1	Баточина	116	129	2 ½	срез лепенички
2	Турчин	17	24	2	„
3	Црни као	32	41	2	„
4	Брзан	269	332	3 ½	„
5	Никшић	20	21	2 ½	„
6	Градац	29	34	3	„
7	Бадњевац	103	130	2 ½	„
8	Рача	130	118	-	„
9	Сипић	50	82	1 ½	„
10	Мали Крчмари	60	81	2	„
11	Велики Крчмари	48	57	2	„
12	Доња Рача	77	98	1	„
13	Бошњане	43	65	1	„
14	Вишевац	65	79	1 ½	„
15	Губеревац	53	65	1	„
16	Доња Јарушица	32	36	2 ½	„
17	Горња Јарушица	45	53	3	„
18	Сепци	99	118	2 ½	„
19	Сараново	180	232	3	„
20	Лукањ	33	37	2 ½	„
21	Клока	70	96	4	„
22	Светлић	34	39	3 ½	„
23	Трнава	147	201	4	„
24	Чумић	150	218	4	„
25	Ново Село	68	81	3	„
26	Шуме	73	102	3 ½	„
27	Рајковац	30	30	5 ½	„
28	Рабровац	74	92	6	„
29	Ратаре	150	214	6	„
30	Јунковац	91	140	4 ½	„
31	Горович	50	53	4 ½	„
32	Жабаре	110	146	4 ½	„

² Свих 35 села лепеничког среза и раније су припадали овом срезу.

33	Поповић	63	61	1	„
34	Мирашевац	61	70	1	„
35	Вучић	55	66	1	„

С у м а 2727 3431

	IV Срез Јасенички (канцеларија у Врбици од Крагујевца 8 сати удаљено)	кућа	Пореске главе	Сати од среске канцеларије	Примедбе
1	Врбица	97	98	-	срез јасенички
2	Велика Врбица	165	239	¼	„
3	Копљари	67	102	¾	„
4	Белосавци	81	104	1 ½	„
5	Јеленац	31	42	2	„
6	Стојник	61	89	1 ½	„
7	Марковац	58	64	2	„
8	Орашац	121	205	½	„
9	Буковик	97	124	½	„
10	Гараши	66	89	2	„
11	Јеловик	45	59	2	„
12	Вукосавци	61	89	1 ½	„
13	Горња Трешњевица	83	120	1 ½	„
14	Доња Трешњевица	25	32	1 ¾	„
15	Манојловац	18	24	2 ¼	„
16	Војковци	28	39	2 ½	„
17	Доња Шаторња	57	77	2	„
18	Горња Шаторња	54	76	1 ¾	„
19	Бања	80	128	¾	„
20	Брезовац	77	109	1	„
21	Липовац	49	61	¾	„
22	Топола	200	258	1 ½	„
23	Божурња	104	126	2	„
24	Овсиште	65	91	2 ¾	„
25	Винча	85	105	2	„
26	Пласковац	43	49	2 ½	„
27	Маслошево	79	106	2 ¾	„
28	Влакча	74	98	3	„
29	Котража	42	51	3	„
30	Јагњило	126	160	2 ½	из среза лепеничког
31	Загорица	71	96	2 ¾	„
32	Маскар	27	34	2 ½	„

С у м а 2328 3148